

Ιστορία Ε΄ Δημοτικού - Ενότητα ΣΤ΄: Το Βυζάντιο παρακμάζει και υποκύπτει σε κατακτητές- Κεφάλαιο 29. Νέοι εχθροί εμφανίζονται και αποσπούν εδάφη από την αυτοκρατορία

29. Νέοι εχθροί εμφανίζονται και αποσπούν εδάφη από την αυτοκρατορία

1. Ποιοι απείλησαν το Βυζάντιο στα μέσα του 11^{ου} αιώνα;

Στα μέσα του 11^{ου} αιώνα τις ανατολικές περιοχές της αυτοκρατορίας απειλούσαν οι **Σελτζούκοι Τούρκοι**. Ήταν λαός ασιατικής καταγωγής που υπηρετούσαν τους Άραβες ως μισθοφόροι και από τους οποίους πήραν τη μουσουλμανική θρησκεία.

2. Ποιος ήταν ο αρχηγός τους και τι έκαναν;

Με αρχηγό τον **Άλπ-Αρσλάν** πέρασαν τα σύνορα, κατάκτησαν τις ανατολικές επαρχίες της Αρμενίας και Καππαδοκίας και έφτασαν ως την Καισάρεια με τελικό στόχο την Κωνσταντινούπολη.

3. Ποιος ήταν αυτοκράτορας του Βυζαντίου και πώς προσπάθησε να αντιμετωπίσει την απειλή;

Το 1068 αυτοκράτορας του Βυζαντίου ήταν ο **Ρωμανός Δ΄, ο Διογένης**. Παρά τις οικονομικές δυσκολίες, οργάνωσε ένα εκστρατευτικό σώμα και έσπευσε να αντιμετωπίσει τους Σελτζούκους.

4. Ποιο ήταν το αποτέλεσμα αυτής της εκστρατείας;

Στη μάχη του **Ματζικέρτ** (1071) ο στρατός του Ρωμανού καταστράφηκε και ο ίδιος πιάστηκε αιχμάλωτος. Έτσι οι Σελτζούκοι κατέλαβαν ολόκληρη σχεδόν τη Μικρά Ασία και απέκοψαν τους δρόμους των Βυζαντινών προς την Ανατολή.

5. Ποιος προσπάθησε να αντιμετωπίσει τους Σελτζούκους αργότερα;

Το 1081 αυτοκράτορας ανέλαβε ο **Αλέξιος Α΄, ο Κομνηνός**, ο οποίος προσπάθησε να οργανώσει το κράτος και να αντιμετωπίσει τον κίνδυνο των Σελτζούκων.

6. Ποιος λαός εμφανίστηκε την ίδια εποχή και απείλησε το βυζάντιο;

Την ίδια εποχή εμφανίστηκαν οι **Νορμανδοί**, που κατέβηκαν από τη Σκανδιναβία και τη Βόρεια Ευρώπη και έφτασαν ως τη Μεσόγειο.

7. Τι έκαναν οι Νορμανδοί και απείλησαν το Βυζάντιο;

Εκμεταλλευόμενοι τα εσωτερικά προβλήματα των Βυζαντινών και τις συγκρούσεις τους με τους Σελτζούκους Τούρκους, κατάκτησαν τα βυζαντινά εδάφη της Νότιας Ιταλίας. Στη συνέχεια πέρασαν στη Βαλκανική, κατέλαβαν το **Δυρράχιο** και, ακολουθώντας την **Εγνατία οδό**, βάδισαν κατά της Θεσσαλονίκης και της Κωνσταντινούπολης. Μια άλλη ομάδα κινήθηκε προς την Πελοπόννησο και λεηλάτησε τα παράλια της.

8. Από ποιον ζήτησε βοήθεια ο αυτοκράτορας για να τους αντιμετωπίσει;

Ο αυτοκράτορας **Αλέξιος Α΄** ζήτησε τη βοήθεια των **Βενετών**, δίνοντάς τους ως αντάλλαγμα εμπορικά προνόμια στη Μεσόγειο και τα βυζαντινά λιμάνια.

9. Πού εγκαταστάθηκαν οι βενετοί;

Εγκαταστάθηκαν έξω από τα τείχη της Κωνσταντινούπολης, στην έξοδο του Κεράτιου κόλπου, στο Γαλατά και δημιούργησαν εκεί τη δική τους εμπορική συνοικία, χωρίς να πληρώνουν φόρους.

10. Τι κατάφεραν να πετύχουν μαζί με τους Βυζαντινούς;

Βοήθησαν του Βυζαντινούς στη θάλασσα και από κοινού κατάφεραν να νικήσουν τους Νορμανδούς και να τους απομακρύνουν από τα Βαλκάνια.